

Lietuvos Respublikos Prezidentui J.E. Gitanui Nausėdai

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui Viktorui Pranckiečiui

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui Sauliui Skverneliui

Kopija:

Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Lietuvos Respublikos Seimo nariams

2020 m. gegužės 22 d.
Vilnius

Viešas kreipimasis dėl Finansų ministerijos parengto Ateities ekonomikos DNR plano

Reaguodami į Finansų ministerijos parengtą Ateities ekonomikos DNR planą (toliau - Planas), atkreipiame dėmesį, kad Plano priėmimo procesas neatitinka demokratijos kriterijų ir nėra skaidrus.

Suprantame, kad reikia rasti sprendimus labai skubiai, nes padėtis yra išskirtinė, tačiau tokia skuba kelia didelį susirūpinimą dėl demokratinų procesų nepaisymo. Plano įgyvendinimui skiriamos didžiulės lėšos (6,3 mlrd. eurų), kurių didelė dalis bus skolintos. Tuo pat metu neskiriama pakankamai lėšų aštrių socialinių, sveikatos apsaugos, švietimo ir aplinkosaugos problemų sprendimui. Tai akcentuojama ir 2020 m. gegužės 20 d. Europos Komisijos parengtose rekomendacijose Lietuvai.

Planas turi būti integruotas į visą valstybės pajamų ir išlaidų kontekstą, kuris jau dabar yra radikaliai pasikeitęs nuo 2020 m. patvirtintų biudžetų. Tokios apimties investicijų planas negali būti svarstomas ir priimtas tik Vyriausybės lygmeniu, o turi būti išsamiai aptartas ir priimtas Seime. Siūlome Plane numatytas priemones integruoti į 2020 m. II pusės biudžeto projektą, sudaryti sąlygas biudžeto pakeitimams, organizuoti plataus masto klausymus ir priimti pataisytą biudžetą Seime.

Remiame Vyriausybės norą aptarti projektą su visuomene ir socialiniais partneriais. Tačiau pasirinktas terminas - 5 darbo dienos - nėra pakankamas. Tai, mūsų manymu, atspindi polinkį priimti sprendimą be konsultacijų su visuomene, o ne ją įtraukti. Dokumente aptariamoms svarbios valstybės veikimo sritys ir priemonės, kurios palies kiekvieną gyventoją. Tokios svarbos siūlymai turi būti nuodugnai diskutuojami ir derinami su socialiniais partneriais, nevyriausybinėmis organizacijomis visuose sprendimų priėmimo etapuose.

Skelbiamame dokumente pasigendame skaidraus ir aiškaus poveikio vertinimo skaičiavimų, tų skaičiavimų prielaidų ir metodų išdėstymo.

Žemiau pasirašančios organizacijos yra pasirengusios bendradarbiauti, ieškant optimaliausio sprendimo Plano tobulinimui, jei Seimas bei Vyriausybė sudarys sąlygas tokiam įsitraukimui.

Pasirašo:

Nacionalinė NVO koalicija, vienijanti 13 nacionalinių skėtinių nevyriausybinių organizacijų

VU FSF Sociologijos ir socialinio darbo instituto mokslininkai

Aplinkosaugos koalicija, vienijanti 6 organizacijas

Lietuvos negalios organizacijų forumas, vienija 14 nacionaliniu mastu veikiančias negalios nevyriausybines organizacijas

Lietuvos vartotojų organizacijų aljansas, vienijantis 10 organizacijų

Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga, vienijanti 1436 vietos bendruomenes

Lietuvos žmogaus teisių centras

Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas, vienijantis 51 nevyriausybinių organizacijų

Nacionalinis švietimo NVO tinklas, vienijantis 12 organizacijų

NVO vaikams konfederacija, vienijanti 67 organizacijas

Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras